

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/363/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812204914
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7812204914.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Dany Ferkovej a JUDr. Viktórie Midovej v právnej veci žalobcu : GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpeného HMG & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, IČO: 35 885 459, proti žalovanému : T. J., F. XX. F. XXXX, naposledy bývajúcemu R. T., Š. Č.. XX, t.č. nachádzajúcemu sa na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom : Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, o 2.055,03 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 12. októbra 2012 č.k. 10C/143/2012-149 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa, okrem výroku o doplatení súdneho poplatku zo žaloby tak, že žalobu v celom rozsahu z a m i e t a .

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava („okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 12. októbra 2012 č.k. 10C/143/2012-149 zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 2.055,03 € istiny a riadny úrok z úveru vo výške 12 % ročne z istiny 975,39 € od 22. decembra 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1.299,21 € od 22. decembra 2010 do zaplatenia a trovy konania vo výške 123 € súdneho poplatku a 237,38 € trov právneho zastúpenia, trovy platbou u právneho zástupcu žalobcu HMG & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Zaviazal žalobcu uhradiť na účet okresného súdu doplatok súdneho poplatku vo výške 64,50 € v lehote do 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že zo Zmluvy o splátkovom úvere uzavretej dňa 12. mája 2006 č. 0511812027 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý spotrebný úver - bezúčelový v sume 50.000,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou 12 % ročne. Poplatok za poskytnutie úveru bol stanovený sumou 1.000,- Sk a poplatok za správu úveru mesačne 50,- Sk. Žalovaný (dlžník) sa zaviazal splácať poskytnutý úver v mesačných splátkach po 2.417,- Sk, počnúc prvou splátkou dňa 20. júna 2006 a končiac poslednou splátkou dňa 20. mája 2008.

RPMN činila 8,63 %. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou a.s., so sídlom v Bratislave a žalobcom dňa 21. decembra 2010 vyplýva, že na žalobcu prešli práva na vymáhanie dlžnej sumy 2.055,03 € s príslušenstvom. Uvedená suma pozostávala z istiny, t.j. vo výške 975,39 € a nezaplatených riadnych úrokov vo výške 323,82 € za obdobie od 20. mája 2008 (deň konečnej splatnosti) do 21. decembra 2010 vypočítaný z istiny úveru 975,39 € a úrokov z omeškania vo výške 755,82 €, ktorý predstavoval úrok z omeškania vo výške 26,40 % ročne od 21. septembra 2007 do 20. mája 2008 z omeškaných dlžných splátok úveru za obdobie od 21. mája 2008 do 21. decembra 2010 z istiny úveru 975,39 €.

Z výpisu z úverového účtu jednoznačne vyplýva výška čerpaného úveru, uhradené splátky, rozpis poplatkov, úrokov z úveru a úrokov z omeškania za neuhradené splátky. Účtovaný úrok z omeškania vo výške 26,40 % bol aktuálny u právneho predchodcu žalobcu v období trvania zmluvného vzťahu a bol aj v súlade s čl. 7.4.4 a čl. 7.4.8 Všeobecných obchodných podmienok. Priznané úroky z úveru vyplývajú zo zmluvy o splátkovom úvere a priznaný úrok z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Výrok o náhrade trov konania dôvodil súd odkazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Doplatok súdneho poplatku zo žaloby odôvodnil súd aplikáciou pol. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti tomuto rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, podal žalovaný prostredníctvom opatrovníka v zákonnej lehote odvolanie. Vzniesol námietku premlčania práva, lebo žaloba bola podaná po 3 rokoch po konečnom termíne splatnosti, t.j. 20. máj 2008. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Žalobca v písomnom vyjadrení na odvolanie žalovaného (opatrovníka žalovaného) vyčítal okresnému súdu, že pred vydaním rozhodnutia o ustanovení opatrovníka žalovanému, (ktorého pobyt nie je známy), malo predchádzať prešetrenie toho, či sú dané všetky podmienky na takýto postup. Prešetrením nie je len vyžiadanie si správy z „Ústrednej evidencie obyvateľov“, ale treba vychádzať aj z oznámenia obecného úradu, výpovedí svedkov alebo rodičov „neznámeho“ účastníka. Uznesenie o ustanovenie opatrovníka bolo vydané v ten istý deň, ako predvolanie na pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku, to znamená, že opatrovník bol ustanovený tesne pred rozhodnutím vo veci samej. Poukázal aj na to, že opatrovník žalovaného mal možnosť vzniesť námietku premlčania kedykoľvek počas konania na súde prvého stupňa. Na pojednávaní dňa 12. októbra 2012 bol riadne predvolaný, bez ospravedlnenia sa nedostavil, a vo veci sa nevyjadril. Zákonodarcu tým, že úmyselne upravil (taxatívne) dôvody odvolania takým spôsobom, že vznesenie námietky premlčania nemožno subsumovať pod žiaden z nich, bola takto naplnená jeho vôľa dodržiavať zásadu hospodárnosti. Z konania opatrovníka žalovaného vyplýva, že jeho zámerom nie je primárna ochrana spotrebiteľa, ale „účelné“ navyšovanie trov konania „hromadením“ právnych úkonov. Námietka premlčania práva môže byť vznesená až v priebehu súdneho konania, ktorého predmetom je premlčané právo. V prípade vznesenia námietky premlčania je zaťažovaný dôkazným bremenom, ako aj povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou žalovaný. Žalovaný ani opatrovník žalovaného neuniesli dôkazné bremeno a na preukázanie svojich tvrdení nenavrhli žiadne dôkazy. Poukázal aj na rozhodnutie Vrchného soudu v Prahe z 10. mája 2004 sp. zn. 26Cdo/1649/2004, ktoré „hovori“, že námietka premlčania nie je v odvolacom konaní vo veci samej (ak ide o sporové konanie) prípustná. Navrhol odvolanie žalovaného odmietnuť, a žalobcovi priznať náhradu trov odvolacieho konania v sume 118,70 €.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas žalovaný, resp. opatrovník žalovaného (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozsudku, voči ktorému je odvolanie prípustné podľa § 201 O.s.p., preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Odvolaním nebol napadnutý výrok rozsudku, ktorým bol žalobca zaviazaný uhradiť na účet okresného súdu doplatok súdneho poplatku vo výške 64,50 € v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku, a tak uvedený výrok nadobudol právoplatnosť podľa § 206 ods. 2 O.s.p..

Odvolačný súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že vyhlásenie rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25. februára 2014 o 8.55 hod. v pojednávacej sieni č. dv. 202, II. poschodie (§ 156 ods. 1,3 O.s.p. za použitia § 211 ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p.).

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa bolo nepochybne preukázané, že Zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá dňa 12. mája 2006 pod č. 0511812027 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Žalovanému bol poskytnutý spotrebný úver vo výške 50.000,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou 12 % ročne. Žalovaný sa zaviazal splácať poskytnutý úver v mesačných splátkach po 2.417,- Sk počnúc prvou splátkou dňa 20. júna 2006 a končiac poslednou splátkou dňa 20. mája 2008.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. v Bratislave a žalobcom dňa 22. decembra 2010 vyplýva, že na žalobcu prešlo právo na vymáhanie dlžnej sumy 2.055,03 € s príslušenstvom.

Žalobca svoje právo uplatnil žalobou na Okresnom súde Rožňava návrhom, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 21. mája 2012.

Z obsahu spisu Okresného súdu Rožňava vyplýva, že opatrovník žalovaného podaním zo dňa 13. novembra 2012 vzniesol námietku premlčania práva dôvodiac, že žaloba bola podaná po troch rokoch po konečnom termíne splatnosti úveru. Žalovaný prostredníctvom opatrovníka aj v odvolaní zo dňa 29. novembra 2012 - proti rozsudku okresného súdu vzniesol námietku premlčania práva dôvodiac, že žaloba bola podaná po troch rokoch po konečnom termíne splatnosti, t.j. po 21. máji 2008.

Vzhľadom na podrobné vyjadrenie žalobcu, že námietka premlčania práva nie je v odvolacom konaní prípustná, pokiaľ ide o sporové konanie, poukazujúc na ustanovenie § 205 ods. 2 O.s.p., považuje odvolací súd za potrebné uviesť toto :

V ustanovení § 205a O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2002 na základe novely vykonanej zák. č. 501/2001 Z.z. je vyjadrený princíp neúplnej apelácie. Odvolací súd naďalej zostáva súdom apelačným, t.j. súdom, ktorý nie je viazaný skutkovými zisteniami a skutkovými závermi súdu prvého stupňa a ktorý môže vykonať dokazovanie k zisteniu skutkového stavu, nesmie však pritom zásadne - na rozdiel od systému úplnej apelácie - prihliadať ku skutočnostiam a dôkazom, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa. S prihliadnutím k novým skutočnostiam a dôkazom je možné rozhodnutia vo veci samej preskúmať iba v prípadoch uvedených v § 205a ods. 1 O.s.p.. Okrem nedostatkov týkajúcich sa podmienok konania, možno nové skutočnosti a dôkazy použiť k spochybneniu vierohodnosti dôkazných prostriedkov, na ktorých spočíva rozhodnutie súdu prvého stupňa. V § 120 ods. 4 O.s.p. sa ukladá súdu, aby pred vyhlásením rozhodnutia poučil účastníkov o dôsledkov uplatnenia neúplnej apelácie v odvolacom konaní; ak súd túto povinnosť nesplní, nie je opodstatnené, aby bol účastník z uplatnenia nových skutočností a dôkazov vylúčený. Poslednú výnimku z neúplnej apelácie predstavujú skutočnosti a dôkazy, ktoré účastník nemohol bez svojej viny označiť alebo predložiť do vyhlásenia rozhodnutia súdu

prvého stupňa. Aj keď ide o dôvody obnovy konania, ide o také skutočnosti a dôkazy, ktorých novosť možno zistiť bez prietahov. Je preto možné pripustiť, aby k nim bolo v odvolacom konaní prihliadnuté (porovnaj dôvodovú správu k predmetnej novele O.s.p.).

Skutočnosťami a dôkazmi v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. a § 205a O.s.p. sú také skutočnosti a dôkazy, ktoré sa týkajú skutkových tvrdení alebo použiť sa majúceho práva, ktoré sú významné pre rozhodnutie veci, teda také skutočnosti a dôkazy, ktorými účastník realizuje svoju povinnosť podľa § 101 ods. 1 O.s.p. (prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíše všetky potrebné skutočnosti a označí dôkazné prostriedky). Podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Žalovaný má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú, že právo (nárok) nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa, prípadne je tu iná prekážka pre jeho súdne uplatnenie (napríklad preklúzia, ktorá spôsobuje nežalovateľnosť).

Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosťou alebo dôkazom v zmysle § 120 ods. 4 a § 205a O.s.p. ale nie je námietka premlčania práva uplatnená žalovaným, resp. opatrovníkom žalovaného.

Premlčanie sa definuje ako uplynutie času stanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Hlavným, ba rozhodujúcim následkom premlčania je vznik práva na námietku premlčania pre povinný subjekt, ktorý ju môže alebo nemusí uplatniť.

Treba zdôrazniť, že námietka premlčania práva je námietkou právnou a neuplatňuje sa ňou taká skutočnosť, ktorú je účastník povinný tvrdiť v zmysle § 101 ods. 1 O.s.p. najneskôr do vyhlásenia uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávania, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej.

Zo žiadneho ustanovenia práva hmotného alebo procesného nevyplýva, že by žalovaný musel uplatniť námietku premlčania v určitom štádiu konania; z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci (viď napr. prof. Peter Vojčík a kolektív, Občiansky zákonník, stručný komentár Bratislava IURA EDITION, s.r.o., 2008 str. 201 a nasl.).

Pre úplnosť treba poznamenať, že námietky premlčania sa netýka koncentračná zásada konania vyjadrená v ustanoveniach § 120 ods. 4 O.s.p. a § 205a O.s.p.; s výnimkou, ak by uplatnenie námietky premlčania bolo spojené s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov.

Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (§ 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka - ďalej len OZ).

Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ).

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že dlžník - žalovaný mal splniť dlh poslednou splátkou dňa 20. mája 2008.

Už dňom 21. mája 2008 mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca uplatniť svoje právo žalobou na súde.

Premlčacia trojročná lehota na uplatnenie práva začala žalobcovi plynúť dňa 21. mája 2008 a uplynula 21. mája 2011.

Žalobca uplatnil svoje právo žalobou na súde až 21. mája 2012.

Uplynutím trojročnej premlčacej lehoty dňom 21. mája 2011 sa právo žalobcu premlčalo a rovnako sa premlčali aj úroky z omeškania, ako aj zmluvné úroky.

Účinným vznesením námietky premlčania práva nedochádza k zániku nároku, ale subjektívne právo veriteľa prestáva byť súdne vynútiteľné a tento účinok sa prejaví nielen vo vzťahu k pohľadávke, ale aj k jej príslušenstvu, ktoré predstavuje zmluvný úrok, ako aj úrok z omeškania.

K tvrdeniu žalobcu, že okresný súd pred rozhodnutím o ustanovení opatrovníka pre žalovaného nevykonal šetrenie o pobyte žalovaného (len cez centrálny register obyvateľstva), nie je pravdivé. Okresný súd zisťoval pobyt žalovaného aj prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru v Rožňave a Sociálnej poisťovne v Rožňave a zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Rožňave zo dňa 19. júla 2012 zistil, že žalovaný má prihlásený trvalý pobyt na adrese v Betliari, Šafárikova 28, ale na tejto adrese sa niekoľko rokov nezdržiava. Matka a otec sú neznámi.

Nepatričné je aj tvrdenie žalobcu, že uznesenie o ustanovení opatrovníka bolo vydané v ten istý deň, ako predvolanie na pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Uznesenie o ustanovení opatrovníka bolo vydané dňa 10. septembra 2012 a žalobcovi a opatrovníkovi bolo doručené s predvolaním na pojednávanie dňa 21. septembra 2012. Pojednávanie dňa 21. septembra 2012 bolo odročené z dôvodov neustanovenia sa účastníkov konania na deň 12. októbra 2012. Až na pojednávaní 12. februára 2012 bol vyhlásený rozsudok, ktorý bol napadnutý odvolaním.

Z uvedených dôvodov a osobitne z dôvodov premlčania pohľadávky nie je možné priznať ani príslušenstvo za dobu od okamihu, kedy došlo k premlčaniu pohľadávky (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. júna 2006 sp. zn. 32Odo/466/2004).

Spomínané dôvody a zvlášť skutočnosť, že opatrovník žalovaného účinne vzniesol námietku premlčania práva, odvolaciu súdu neostala iná možnosť len podľa § 220 O.s.p. zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa, okrem výroku o doplatení súdneho poplatku zo žaloby tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

Výrok o náhrade trov konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca nemal úspech v konaní, a tak mu náhrada trov nepatrí. Žalovaný, aj keď mal úspech v konaní, nepodal návrh na priznanie trov konania, a tak odvolací súd rozhodol, že nepriznáva účastníkom náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.